

Tørnæs og Folkekirkens Nødhjælp: Klimakamp er også kvindekamp

Altinget

Af Ulla Tørnæs (V) og Birgitte Qvist-Sørensen Hhv. udviklingsminister og generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp

08.03.2019

DEBAT: Det er oftest kvinderne, som rammes af de voldsomme klimaforandringer. Derfor er det også paradoksalt, at vi ikke udnytter kvindernes erfaring og viden i den globale klimakamp, hvor det stadig er mænd, der dominerer, skriver udviklingsministeren og Birgitte Qvist-Sørensen.

Hver dag må piger og kvinder i verdens fattigste lande gå flere og flere kilometer efter vand, fordi klimaforandringerne medfører længere tørkeperioder. Hvis udviklingen fortsætter, vil det blandt gå ud over pigers skolegang, da mange familier vil være nødsaget til at prioritere rent vand fremfor at sende deres døtre i skole.

Det er blot ét eksempel på klimaforandringernes konsekvenser. Vi skal derfor tage klimakampen alvorligt, for ellers vil årtiers positiv samfundsudvikling blive sat over styr. Det kan vi ikke risikere.

Selv om vejr og vind blæser over os alle, viser erfaringer og forskning, at klimaudfordringerne rammer os med forskellig styrke. I Afrikas Sahel-region er det forventningen, at temperaturstigningerne vil blive halvanden gang større end det globale gennemsnit. Og her står kvinderne desværre i forreste række, når katastroferne rammer. Globalt er 4 ud af 5 mennesker, der må forlade deres hjem på grund af klimaforandringer, kvinder.

Samtidig udgør kvinder flertallet af de fattige i mange lande. Kvinderne har færre rettigheder, dårligere uddannelse og mindre selvbestemmelse. Og oftest er det kvinderne, der står for at brødføde familien og sørge for rent drikkevand. Temperaturstigninger, der medfører forringet høst, udtørrede brønde og oversvømmede marker, skaber derfor ikke kun mere fattigdom. Det skaber også større skel mellem kønnene og længere arbejdsdage for kvinder.

Klimaforandringernes førstevidner

Da det er kvinderne, der i særlig grad står for skud, er det også dem, der har den største erfaring med klimaforandringerne. De oplever dagligt konsekvenserne på egen krop og kan dermed bidrage med unik viden. Som klimaforandringernes førstevidner og dem, der ofte løfter det tungeste læs i landbruget, er kvinderne

særligt godt stillet til at vurdere, hvordan de små landsbysamfund bedst kan takle de udfordringer, de står overfor.

Som klimaforandringernes førstevindere og dem, der ofte løfter det tungeste læs i landbruget, er kvinderne særligt godt stillet til at vurdere, hvordan de små landsbysamfund bedst kan takle de udfordringer, de står overfor.

Ulla Tørnæs (V) og Birgitte Qvist-Sørensen

Derfor virker det paradoksalt, at kvinder ikke har større magt og indflydelse på hverken den globale scene eller i de lokale landsbysamfund. Og derfor skal vi målrettet arbejde for, at kvinderne inddrages, når de gode idéer i udviklingsarbejdet skal omsættes til virkelige løsninger, der bidrager til vækst og udvikling.

Ved klimakonferencerne sidste år var over 40 procent kvindelige delegerede. Desværre er det stadig oftest mændene, der både globalt og lokalt mødes rundt om forhandlingsbordet, når de væsentligste beslutninger skal træffes om klimapolitik. Hvis vi skal løse de mange udfordringer, som klimaforandringerne skaber, er det vigtigt at få kvinderne med i forhandlingerne og helt frem på forreste række. For mænd kan ikke løse klimakrisen alene.

Bedre resultater

Manglen på kvinders indflydelse er både et moralsk og rationelt problem. Moralsk, fordi alle mennesker har de samme grundlæggende rettigheder, og kvinder derfor bør have samme adgang til at træffe beslutninger som mænd. Rationelt, fordi kvindernes erfaringer, holdninger og viden er afgørende for at skabe en positiv udvikling for alle.

Vi ved, at der skabes bedre resultater, når både mænd og kvinder høres, og hvis vi formår at koble vores indsats for kvinders ligestilling med klimaindsatsen, vil det have en række positive effekter på både økonomisk vækst, uddannelse og fattigdomsbekæmpelse.

For eksempel viser flere undersøgelser, at virksomheder med en bedre kønsbalance i bestyrelserne skaber bedre bundlinje og bedre resultater. Kvinder skal derfor med på lige fod i beslutningsprocesser inden for alle områder. Det vil også styrke klimakampen.

Indflydelse på klimakampen

Det er man også opmærksomme på i klimaforhandlingerne, hvor alle lande opfordres til at tage ligestillingsspørgsmålet seriøst i de klimahandlingsplaner, der skal meldes ind til FN. I Danmark arbejder vi blandt andet for, at ligestillingsspørgsmålet integreres i landenes handlingsplaner og i de udviklingsprojekter, som Danmark støtter.

At alle lande forpligter sig til at tage klima og køn seriøst er et godt udgangspunkt. Men det er ikke nok. Hvis kvinders rettigheder skal sikres, må hele samfundet bakke op, og derfor er det vigtigt, at civilsamfundsorganisationer, såsom Folkekirkens Nødhjælp, bidrager til at styrke kvinders rettigheder og muligheder for indflydelse i klimakampen.

Fredag fejrer vi kvindernes internationale kampdag. Det er en vigtig dag – også for klimaet og vores fælles fremtid m/k. Kvindekamp er også klimakamp.